

Załącznik do Uchwały Nr XXI/152/2016
Rady Powiatu Tarnogórskiego
z dnia 24 maja 2016 r.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu tarnogórskiego za rok 2015

Bytom 2016

Zdrowie człowieka zależy od wielu wzajemnie powiązanych czynników, wśród których wyróżnia się styl życia, środowisko naturalne i stworzone przez człowieka oraz społeczne życia, pracy, nauki, a także działania placówek leczniczych. To właśnie styl życia człowieka, w blisko 50% determinuje zachowanie zdrowia i dobrą kondycję psychofizyczną.

Zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest jak najszybsze identyfikowanie niepożądanych zjawisk wpływających na zdrowie człowieka.

Prowadzenie systematycznych badań oraz dokonywanie okresowych ocen stanu sanitarnego umożliwia monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i sanitarnej oraz podejmowanie niezbędnych działań interwencyjnych. Z analiz porównawczych w stosunku do lat poprzednich wynika, że stan bezpieczeństwa sanitarnego miast stale poprawia się, stwierdzane są jednak nadal negatywne zjawiska sanitarno-higieniczne wymagające podjęcia działań zarówno ze strony podmiotów gospodarczych jak i władz samorządowych i administracyjnych.

Działalność restrykcyjno-kontrolna nie jest jedyną domeną działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Podejmowane są również inicjatywy mające na celu zachęcenie mieszkańców do dbania o zdrowie swoje i najbliższych poprzez kształtowanie prawidłowych nawyków prozdrowotnych oraz eliminowanie zachowań ryzykownych, a także stworzenie bezpiecznych warunków życia, nauki i pracy.

Mam nadzieję że przedstawiony Państwu raport będzie podstawą do wyciągnięcia wniosków i podjęcia działań, które pozwolą na dalszą poprawę zdrowia publicznego w powiecie tarnogórskim. Ufam, iż zaprezentowana ocena upewni Państwa co do tego, że Państwowa Inspekcja Sanitarna pełni swoje zadania w sposób profesjonalny i rzetelny, zapewniając Nam wszystkim bezpieczeństwo sanitarne.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Tarnobrzegu
mgr Justyna Wąsowska

Spis treści:

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych.....	4
1. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych.....	4
2. Szczepienia ochronne – analiza wykonawstwa szczepień ochronnych.....	7
3. System telefonicznego powiadamiania alarmowego.....	7
Wnioski.....	8
II. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą.....	9
1. Stan sanitarny szpitali.....	9
2. Stan sanitarny zakładu pielęgnacyjno – opiekuńczego.....	10
3. Stan sanitarny podmiotów leczniczych udzielających świadczeń ambulatoryjnych.....	11
4. Stan sanitarny praktyk zawodowych lekarzy.....	13
5. Stan sanitarny praktyk zawodowych pielęgniarek	13
Wnioski.....	13
Stan sanitarny zakładów branży spożywczej, jakość zdrowotna	
III. żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.....	14
1. Stan sanitarno-higieniczny i techniczny zakładów	17
2. Jakość zdrowotna środków spożywczych, przedmiotów użytku i próbek sanitarnych....	19
3. Piekarnie.....	20
4. Działania doraźne w ramach systemu RASFF/RAPEX.....	20
5. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz kosmetykami.....	20
6. Akcje.....	21
7. Działalność interwencyjna.....	25
Wnioski.....	26
IV. Jakość wody przeznaczonej do spożycia oraz wody do kąpieli	27
1. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w nadzorowanych urządzeniach zaopatrywania w wodę.....	27
2. Ocena jakości wody w basenach i kąpieliskach.....	36
3. Ocena jakości wody ciepłej w zakresie obecności bakterii legionella w budynkach zamieszkania zbiorowego, zakładach opieki zdrowotnej zamkniętej.....	36
V. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.....	38
1. Domy pomocy społecznej.....	39
2. Hotele i obiekty świadczące usługi hotelarskie.....	39

3.	Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu oraz zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z w/w usług.....	40
4.	Dworce kolejowe i autobusowe.....	41
5.	Port lotniczy.....	41
6.	Ustępy publiczne.....	41
7.	Noclegownia.....	42
8.	Baseny kąpielowe.....	42
9.	Środki transportu.....	42
10.	Składowiska odpadów komunalnych.....	42
11.	Akcje i współpraca z innymi jednostkami i podmiotami.....	43
12.	Interwencje.....	43
	Wnioski.....	45
VI.	Stan sanitarny szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych.....	46
1.	Stan sanitarny placówek oświatowo – wychowawczych.....	47
2.	Nadzór nad warunkami higieny pracy ucznia.....	51
3.	Profilaktyczna opieka zdrowotna.....	53
4.	Ocena wypoczynku dzieci i młodzieży.....	53
5.	Interwencje.....	54
	Wnioski.....	54
VII.	Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy.....	55
1.	Ocena realizacji wymagań higienicznych i zdrowotnych w zakładach pracy.....	55
2.	Nadzór nad środkami zastępczymi.....	60
3.	Choroby zawodowe.....	61
4.	Interwencje	62
	Wnioski.....	62
VIII.	Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	63
IX.	Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.....	68
X.	Działalność laboratoryjna.....	82

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

1. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

W ramach nadzoru nad chorobami zakaźnymi w 2015 roku na terenie powiatu tarnogórskiego przeprowadzono łącznie 890 wywiadów epidemiologicznych w ogniskach chorób zakaźnych.

Ilość przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych wzrosła w porównaniu do roku ubiegłego o 149.

Na podstawie analizy zachorowań na choroby zakaźne w 2015 r. w porównaniu z rokiem 2014 zaobserwowano nieznaczny wzrost liczby zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby.

W 2015 roku zarejestrowano ogółem 24 przypadki zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby tj. o 3 zachorowania więcej niż w ubiegłym roku. W ogólnej liczbie wirusowego zapalenia wątroby zarejestrowano 2 zachorowania na wzv typu A, 9 zachorowań na przewlekłe i bliżej nieokreślone wzv typu B, 13 zachorowań na wzv typu C. Wzrost nastąpił w liczbie zachorowań na przewlekłe i bliżej nieokreślone wzv typu B o 3 przypadki, natomiast spadek wzv typu C o 1 przypadek.

Zarejestrowano ognisko zachorowań na wzv typu A u 2 osób po pobycie w Grecji i Słowacji.

W grupie chorób szerzących się drogą pokarmową w 2015r. zarejestrowano 32 przypadki zatruc pokarmowych wywołanych pałeczką *Salmonella* – o 19 przypadków więcej niż w roku poprzednim oraz 1 przypadek zakażenia pozajelitowego wywołanego przez pałeczki *Salmonella*.

Zarejestrowano także 55 przypadków innych bakteryjnych zakażeń jelitowych (wzrost o 1 przypadek), 207 przypadków innych bakteryjnych zatruc pokarmowych (wzrost o 56 przypadków), 122 przypadki biegunek o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (wzrost o 23 przypadki), 264 przypadki wirusowych zakażeń jelitowych (wzrost o 120 przypadków).

Wśród innych bakteryjnych zakażeń jelitowych dominującym czynnikiem etiologicznym było *Clostridium difficile*. W 2015 roku zarejestrowano 51 przypadków zakażeń wywołanych tym patogenem, to jest o 2 przypadki więcej niż w roku 2014. Wzrost liczby zarejestrowanych zakażeń wynika z coraz powszechniej stosowanej przez szpitale diagnostyki w kierunku wykrywania *Clostridium difficile*.

Nadal obserwowany jest wzrost liczby zarejestrowanych przypadków innych bakteryjnych zatruc pokarmowych nieokreślonych oraz biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, który jest związany z tendencją ograniczania przez szpitale badań diagnostycznych mających na celu identyfikację czynnika etiologicznego.

W 2015 r. na terenie powiatu tarnogórskiego wystąpiło 10 ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową, w których łącznie narażone były 322 osoby, zachorowały 123 osoby, wystąpiły 4 zakażenia bezobjawowe, nie odnotowano przypadków zgonu z powodu zakażenia. Porównując do roku ubiegłego ilość ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową wzrosła o 6 ognisk.

Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową wystąpiły w :

- oddziałach szpitalnych - 4 ogniska, narażone były łącznie 282 osoby, zachorowały 103 osoby. W 1 ognisku ustalono czynnik etiologiczny zachorowań - norowirus, natomiast

w 3 ogniskach nie ustalono czynnika etiologicznego, zachorowania zakwalifikowano jako zakażenia wirusowe jelit nieokreślone (2 ogniska) oraz biegunka o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (1 ognisko),

- restauracji, gdzie zorganizowano przyjęcie komunijne – 1 ognisko, narażonych było 16 osób, zachorowały 2 osoby, wystąpiły 3 zakażenia bezobjawowe. Czynnikiem etiologicznym zachorowań była *Salmonella* z grupy D typ enteritidis. Prawdopodobnym nośnikiem zatrucia były ciastka z kremem dostarczone od producenta zewnętrznego,

- mieszkaniach prywatnych – 5 ognisk, narażone były łącznie 24 osoby, zachorowało 18 osób, wystąpiło 1 zakażenie bezobjawowe. W 4 ogniskach czynnikiem etiologicznym zachorowań była *Salmonella* z grupy D typ enteritidis, a prawdopodobnymi nośnikami : majonez własnej produkcji, ciasto z kremem, dania typu fast food zakupione w obiekcie gastronomicznym.

Ponadto w 1 ognisku czynnikiem etiologicznym był wirus wzw typu A, a zachorowania wystąpiły po powrocie z wycieczki w Grecji i Słowacji.

W grupie chorób wieku dziecięcego zanotowano wzrost liczby zachorowań na następujące choroby :

- krztusiec – 22 przypadki (w roku 2014 – brak zachorowań),
- płonica – 73 przypadki (wzrost o 13 zachorowań),
- świnka – 8 przypadków (wzrost o 4 zachorowania)
- ospa wietrzna – 1043 przypadki (wzrost o 12 zachorowań),

natomiast zaobserwowano spadek zachorowań na choroby :

- różyczka - 4 przypadki (spadek o 105 zachorowań),

Nie zarejestrowano przypadków zachorowań na odrę.

Liczba zachorowań na boreliozę spadła w porównaniu z rokiem poprzednim o 25 przypadków, zarejestrowano 48 zachorowań.

Zanotowano 22 przypadki szczepienia przeciwko wściekliźnie osób narażonych na zachorowanie na skutek pokąsania przez zwierzęta – o 12 przypadków mniej w porównaniu z rokiem ubiegłym.

W grupie zapaleń opon mózgowych i mózgu zarejestrowano 2 przypadki zachorowań na wirusowe zapalenie opon mózgowych (spadek o 4 przypadki), 3 przypadki zachorowania na bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu (wzrost o 2 przypadki), 1 przypadek zachorowania na zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone (tak jak w ubiegłym roku) oraz 1 przypadek zachorowania na inne wirusowe zapalenie mózgu.

Ponadto w 2015r. zarejestrowano 2 przypadki zapalenia opon mózgowych wywołanych przez *Streptococcus pneumoniae* (wzrost o 1 przypadek). Nie notowano przypadków zapalenia opon mózgowych wywołanych przez *Neisseria meningitidis* oraz *Haemophilus influenzae*.

W ilości zachorowań na gruźlicę obserwowana jest od 2009 roku tendencja spadkowa, niemniej jednak w 2015r. zarejestrowano 26 zachorowań, to jest o 3 przypadki więcej niż w roku poprzednim.

W każdym przypadku zgłoszenia podejrzenia lub zachorowania na gruźlicę przeprowadzono dochodzenie epidemiologiczne. Osoby chore pouczono o przestrzeganiu higieny osobistej i otoczenia oraz konieczności kontynuacji leczenia, natomiast osoby z kontaktu z chorym objęto nadzorem epidemiologicznym.

W zakresie prowadzonego nadzoru kontynuowana jest współpraca ze specjalistycznymi placówkami właściwymi w zakresie leczenia gruźlicy i chorób płuc, celem prawidłowego

opracowania ognisk zachorowań na gruźlicę oraz prowadzeniem nadzoru nad leczeniem chorych i badaniem osób z kontaktu.

W roku 2015 zaobserwowano wzrost liczby zgłoszonych podejrzeń zachorowań na grypę, tj. z 44 przypadków w roku 2014 do 1200 przypadków w roku 2015. Wzrost liczby zarejestrowanych przypadków może być spowodowany zarówno faktycznym wzrostem liczby zachorowań, jak również poprawą zgłaszalności zachorowań przez podmioty lecznicze w stosunku do lat poprzednich.

W 2015 roku zarejestrowano 1 przypadek grypy, potwierdzony badaniami wirusologicznymi. Ilość osób zaszczepionych przeciwko grypie sezonowej spadła w 2015 roku o 103 w porównaniu z rokiem poprzednim. Zaszczepionych zostało 2169 osób.

W 2015 roku nie rejestrowano zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową. Niska zapadalność szczególnie w grupie młodzieży spowodowana jest między innymi większą świadomością społeczeństwa w zakresie inwazyjnej choroby meningokokowej, szczepieniami przeciwko meningokokom grupy C oraz wprowadzeniem szczepień przeciwko meningokokom grupy B.

Na terenie powiatu tarnogórskiego w 2015 roku przeciwko meningokokom grupy C ogółem zaszczepionych zostało 65 osób, to jest o 32 osoby mniej niż w roku poprzednim.

Ponadto w 2015r. zarejestrowano 2 przypadki inwazyjnej choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae* (wzrost o 1 przypadek), natomiast nie zarejestrowano przypadków inwazyjnej choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae*.

Zarejestrowano także 4 przypadki róży - o 3 przypadki więcej niż w roku poprzednim.

W 2015 roku zarejestrowano również 1 przypadek lambliozy (o 1 mniej niż w 2014r.), 4 przypadki nowo wykrytego zakażenia HIV (o 2 więcej niż w 2014r.), 1 przypadek kiły (o 1 mniej niż w 2014r.), 2 przypadki rzeżączki, a także 1 przypadek ostrego porażenia wiotkiego u dziecka do lat 14.

W 2015r. w szpitalach na terenie powiatu tarnogórskiego wystąpiły 4 ogniska zakażeń szpitalnych, to jest o 1 więcej niż w roku poprzednim.

Łącznie ogniska objęły 103 osoby, w tym 101 pacjentów i 2 pracowników medycznych. Nie odnotowano przypadków zgonu z powodu zakażenia.

Były to ogniska zakażeń szerzących się drogą pokarmową. W 1 ognisku ustalono czynnik etiologiczny zachorowań - zakażenia wywołane zostały przez norowirusy, natomiast w 3 ogniskach nie ustalono czynnika etiologicznego, zachorowania zakwalifikowano jako zakażenia wirusowe jelit nieokreślone (2 ogniska) oraz biegunka o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (1 ognisko).

We wszystkich przypadkach ognisk zakażeń szpitalnych przeprowadzone zostały kontrole. Działania epidemiologiczne mające na celu wygaszenie ogniska prowadzone były we współpracy z działającymi w szpitalach zespołami kontroli zakażeń szpitalnych.

W zakresie prowadzonej działalności przeciwepidemicznej w 2015r. nie zarejestrowano interwencji.

W 2015 roku w ramach prowadzonego nadzoru nad środkami zastępczymi na terenie powiatu tarnogórskiego pozyskiwano informacje o podejrzaniach zatruc środkami zastępczymi z nadzorowanych podmiotów leczniczych.

W analizowanym okresie zarejestrowano 19 przypadków podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi.

2. Szczepienia ochronne – analiza wykonawstwa szczepień ochronnych

W 2015 roku na terenie powiatu tamogórskiego sprawowano nadzór nad 41 punktami szczepień. Skontrolowano 37 punktów szczepień, przeprowadzając 59 kontroli.

Kontrole podległych punktów szczepień przeprowadzono w zakresie oceny wykonawstwa szczepień ochronnych, prowadzenia dokumentacji oraz gospodarki preparatami szczepionkowymi.

Z przeprowadzonych kontroli sanitarnych w punktach szczepień wynika, że szczepienia ochronne obowiązkowe i zalecane u dzieci, młodzieży i osób dorosłych wykonywane są zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych.

Dzicci i młodzież wzywana jest do szczepień systematycznie i na bieżąco.

Dzieci ze środowisk opornych, które nie zgłaszają się w wyznaczonym terminie do szczepienia, bądź w ogóle nie realizują obowiązku szczepień ochronnych zgłaszane są przez poradnię imiennic do PSSE w Bytomiu. PPIS w Bytomiu wystosował 85 wezwań zobowiązujących rodziców bądź opiekunów prawnych tych dzieci do zgłoszenia się do Poradni POZ w celu kontynuacji zaległych szczepień. Ponadto w 1 przypadku wystosowano do rodziców upomnienie w związku z niedopełnieniem obowiązku poddania dziecka szczepieniom ochronnym.

Na podstawie rocznych sprawozdań ze szczepień ochronnych oraz z przeprowadzonej analizy wykonawstwa szczepień ochronnych za rok 2015 wynika, że obowiązkowe szczepienia ochronne u dzieci i młodzieży podlegającej do szczepień w analizowanym okresie zostały wykonane w stopniu dobrym. Nadal jednak obserwuje się nieznaczny spadek wykonawstwa szczepień ochronnych u dzieci i młodzieży. Jest on spowodowany występowaniem środowisk opornych, brakiem złożonej deklaracji do poradni POZ, a także coraz większą aktywnością ruchów antyszczepionkowych.

3. System telefonicznego powiadamiania alarmowego

W ramach systemu telefonicznego powiadamiania alarmowego w sytuacjach szczególnego zagrożenia prowadzone są całonocne dyżury pod telefonem.

Numer telefonu alarmowego udostępniony jest placówkom służby zdrowia celem umożliwienia bezpośredniego kontaktu i powiadomienia o podejrzeniach zachorowań, wymagających podjęcia niezwłocznych działań przeciwepidemicznych, w szczególności inwazyjnej choroby meningokokowej w dni robocze poza godzinami pracy i w dni wolne od pracy.

Wnioski:

1. Podsumowując prowadzony w 2015 roku nadzór epidemiologiczny nad zachorowaniami na choroby zakaźne stwierdzono, że istotnym problemem epidemiologicznym na terenie działalności PPIS w Bytomiu w analizowanym okresie było, tak jak w latach poprzednich, występowanie w podmiotach leczniczych ognisk zakażeń szpitalnych, a w szczególności ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową. Sytuacja ta wymaga kontynuowania ścisłej współpracy z zespołami kontroli zakażeń szpitalnych w celu szybkiego pozyskiwania informacji o podejrzeniu wystąpienia ogniska oraz niezwłocznego wdrożenia działań przeciwepidemicznych.
2. Pomimo działań podejmowanych ze strony poradni POZ, jak również PPIS w Bytomiu problemem pozostają nadal osoby uchylające się od szczepień ochronnych. W roku 2015 uruchomiono procedurę wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do rodziców, którzy nie realizują obowiązku szczepień ochronnych swoich dzieci.

II. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

1. Stan sanitarny szpitali

W 2015 roku sprawowano nadzór sanitarny nad 4 szpitalami na terenie powiatu tarnogórskiego:

- Zakon Posługujących Chorym OO. Kamilianie w Tarnowskich Górach, ul. Bytomska 22.
- NZOZ Zakład Pulmonologii w Tarnowskich Górach, ul. Lipowa 3,
- SP ZOZ „REPTY” Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. J. Ziętki w Tarnowskich Górach, ul. Śniadeckiego 1
- Ośrodek Lecznico-Rehabilitacyjny „Pałac Kamieniec” Sp. z o.o. ul. Polna 2, Kamieniec, 42-674 Zbrosławice, w skład którego wchodzi 2 obiekty,

Wszystkie szpitale zostały skontrolowane.

W nadzorowanych szpitalach łącznie przeprowadzono 29 kontroli, mandatów karnych nie nałożono.

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami sanitarno – higienicznymi wydano 2 decyzje administracyjne terminowe, które dotyczyły poprawy stanu sanitarno – higienicznego obiektu, tj. malowania pomieszczeń, odnowienia drzwi do kabiny natryskowej w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym, zainstalowania dozowników na mydło w płynie oraz zasobników z ręcznikami jednorazowego użytku przy punktach wodnych na salach chorych. Decyzje zostały wykonane.

Pranie bielizny szpitalnej odbywa się w 3 przypadkach w pralniach zewnętrznych na podstawie zawartej umowy, w 1 przypadku w pralni zlokalizowanej na terenie obiektu.

W oddziałach szpitalnych brudna bielizna gromadzona jest w workach płóciennych lub foliowych umieszczanych na stelażach lub w zamykanych pojemnikach i składowana przed przekazaniem do pralni w brudownikach lub magazynach brudnej bielizny.

Czysta bielizna przechowywana jest w magazynach czystej bielizny lub w wydzielonych na ten cel zamykanych szafach.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z bielizną szpitalną.

Wszystkie szpitale wytwarzają odpady medyczne zakaźne i posiadają umowy dot. utylizacji odpadów medycznych podpisane z upoważnionymi firmami. Odpady segregowane są w miejscu ich powstawania do zamykanych i oznakowanych pojemników, ostre przedmioty składowane są w pojemnikach twardych, plastikowych, bez możliwości otwarcia. Do czasu odbioru przez specjalistyczne firmy odpady przechowywane są w magazynach odpadów. Prowadzona jest ewidencja odbioru odpadów medycznych.

Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami medycznymi.

Szpitale posiadają opracowane i wdrożone procedury postępowania: z odpadami medycznymi, sterylizacji, dezynfekcji i mycia narzędzi i sprzętu medycznego, sprzątania i dekontaminacji pomieszczeń, postępowania z bielizną czystą i brudną oraz jednorazową. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie sterylizacji sprzętu medycznego. W 1 szpitalu stwierdzono nieprawidłowości w zakresie

mycia i dezynfekcji urządzeń do hydroterapii. W związku z nieprawidłowościami wydano zalecenia doraźne, które zostały wykonane.

Stan sanitarno - higieniczny oraz techniczny szpitali oceniono jako dobry. Na bieżąco wykonywane są prace remontowe mające na celu utrzymanie właściwego stanu obiektów, a także na bieżąco realizowane są obowiązki nałożone w wydanych decyzjach.

Ponadto przeprowadzono 5 kontroli tematycznych szpitali pod kątem oceny spełnienia wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia celem wydania opinii sanitarnych. Wydano 2 decyzje o spełnieniu wymagań oraz 1 o braku spełnienia wymagań. Szpitale posiadają zaopiniowane programy dostosowania.

W 2015 roku rozpatrzono 1 interwencję dotyczącą szpitala:

- braku procedur p/epidemicznych w zakresie mycia i dezynfekcji urządzeń do hydroterapii w SP ZOZ „Repty” górnośląskim Centrum Rehabilitacji im. Gen. J. Ziętka Tarnowskie Góry ul. Śniadeckiego 1. Wydano zalecenia doraźne, przeprowadzono kontrole sprawdzającą, w trakcie której stwierdzono usunięcie nieprawidłowości.

W szpitalach przeprowadzono również kontrole działalności zespołów i komitetów kontroli zakażeń zakładowych. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

W 2015r. szpitalach na terenie powiatu tarnogórskiego wystąpiły 4 ogniska zakażeń szpitalnych – w SP ZOZ „REPTY” Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. J. Ziętka.

W zakresie nadzoru nad opracowaniem ognisk zakażeń szpitalnych przeprowadzono 4 kontrole, w trakcie których nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Stan sanitarny zakładu pielęgnacyjno - opiekuńczego

W ewidencji PSSE w Bytomiu znajduje się 1 zakład pielęgnacyjno – opiekuńczy zlokalizowany na terenie powiatu tarnogórskiego. Został on skontrolowany w roku sprawozdawczym w ramach bieżącego nadzoru – realizacja planu kontroli.

Zakład ocenia się jako dobry. Jest w pełni dostosowany do wymogów rozporządzenia MZ z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Obiekt wyposażony jest w instalację wodociagową i kanalizacyjną. Jakość wody jest stale monitorowana. Placówka zaopatrzona jest w dostateczną ilość sprzętu jednorazowego użytku. Odzież ochronna i środki ochrony indywidualnej są odpowiednie i w wystarczającej ilości. W obiekcie stosowana jest bielizna wielokrotnego użytku, która prana jest w pralni zewnętrznej zgodnie z umową. Zakład posiada oddzielne magazyny bielizny czystej i brudnej. Obiekt posiada umowę na odbiór odpadów medycznych podpisaną z uprawnioną firmą. Odpady segregowane są w miejscu ich powstawania. Ostre narzędzia składowane są w pojemnikach twardych, plastikowych, bez możliwości otwarcia. Do czasu odbioru przez specjalistyczną firmę odpady przechowywane są w wydzielonej chłodziarce przeznaczonej na ten cel. Odpady komunalne gromadzone są w plastikowych, zamykanych pojemnikach wyłożonych workami foliowymi, usuwane do ogólnych kontenerów na odpady komunalne. Zakład posiada opracowane i wdrożone procedury p/epidemiczne, w tym postępowania z odpadami medycznymi, dezynfekcji i mycia narzędzi oraz sprzętu medycznego, sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń, postępowania z bielizną brudną i czystą. Aktualnie trwa rozbudowa zakładu.

3. Stan sanitarny podmiotów leczniczych udzielających świadczeń ambulatoryjnych

Pod nadzorem znajdują się 72 podmioty, w skład których wchodzi 162 obiekty.

Ponadto nadzorem objętych jest 31 filii ambulatoryjnych podmiotów leczniczych.

W zakresie nadzoru nad obiektami, w których prowadzona jest działalność lecznicza na terenie powiatu tarnogórskiego, w 2015 r. przeprowadzono 122 kontrole w 107 obiektach.

W 2015r. Sekcja Higieny Komunalnej prowadziła nadzór nad podmiotami leczniczymi w zakresie postępowania z odpadami medycznymi. Skontrolowano 77 obiektów, w których przeprowadzono 79 kontroli. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowego postępowania z odpadami medycznymi wydano 1 decyzję zarządzającą, która została wykonana.

W 4 skontrolowanych obiektach stwierdzono nieprawidłowości.

Nieprawidłowości dotyczyły : złego stanu sanitarnego pomieszczeń oraz wyposażenia, brudnych, zakurzonych ścian i sufitów w pomieszczeniach obiektów, braku segregacji odpadów zakaźnych, braku czerwonych worków do gromadzenia odpadów zakaźnych, nieprawidłowej częstotliwości wymiany pojemników na odpady ostre, braku pojemnika do transportu wewnętrznego odpadów medycznych, braku środków dezynfekcyjnych, przeterminowanych pakietów z narzędziami po sterylizacji, braku podajnika na ręczniki jednorazowego użytku, uszkodzonego dozownika na środek dezynfekcyjny do rąk, nieprawidłowego przechowywania sprzętu porządkowego, częstotliwość przeprowadzenia kontroli wewnętrznych w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych niezgodna z obowiązującymi przepisami.

Wydano 2 decyzje zarządzające, z których jedna została wykonana, natomiast druga jest w trakcie realizacji. Ponadto w 2 obiektach wydano zalecenia doraźne, które zostały wykonane. Nałożono 1 mandat karny na kwotę 200 zł.

Jako zły pod względem sanitarno- technicznym oceniono 1 obiekt, w którym wydana decyzja nie została wykonana przed upływem okresu sprawozdawczego.

Negatywnie oceniono następujący obiekt:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Handlowo - Magazynowe Andrzej Dyląg
Przychodnia Zakładowa ul. Zagórska 159, 42-600 Tarnowskie Góry.

Wszystkie podmioty lecznicze, podobnie jak w latach ubiegłych są zaopatrywane w wodę do spożycia z ujęć, które są pod stałym nadzorem tut. Stacji. Woda jest przydatna do spożycia.

Placówki te zaopatrzone są w odpowiednią ilość sprzętu jednorazowego użytku. Pracownicy posiadają odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej w ilości wystarczającej.

W obiektach stosowana jest bielizna wielokrotnego użytku oraz bielizna jednorazowa. Bielizna jednorazowa po użyciu traktowana jest jako odpad komunalny - pakowana w worki foliowe i usuwana do pojemników przeznaczonych na te cele. Bielizna brudna wielokrotnego użytku zbierana jest do worków foliowych i do chwili odbioru w celu przewozu do pralni gromadzona jest w wydzielonych pomieszczeniach porządkowych lub wydzielonych magazynach bielizny brudnej. Zapas bielizny czystej przechowywany jest w magazynach lub w wydzielonych szafach.

Podmioty wytwarzające odpady medyczne posiadają umowy dot. utylizacji odpadów medycznych podpisane z upoważnionymi firmami. Odpady segregowane są w miejscu ich

powstawania. Odpady o ostrych krawędziach składowane są w pojemnikach twardych, plastikowych, bez możliwości otwarcia. Do czasu odbioru przez specjalistyczne firmy odpady przechowywane są w wydzielonych chłodnych pomieszczeniach lub w chłodziarkach przeznaczonych wyłącznie do tego celu. Prowadzona jest ewidencja odbioru odpadów medycznych. Odpady medyczne pozostałe gromadzone są w plastikowych, zamykanych pojemnikach wyłożonych workami foliowymi. Usuwane są do ogólnych kontenerów na odpady komunalne.

Nieprawidłowości dotyczące postępowania z odpadami medycznymi stwierdzono w 1 obiekcie. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano decyzję zarządzającą, która została wykonana.

Podmioty lecznicze posiadają opracowane i wdrożone procedury postępowania: z odpadami medycznymi, sterylizacji, dezynfekcji oraz mycia narzędzi i sprzętu medycznego, sprzątania i dekontaminacji pomieszczeń, postępowania z bielizną czystą i brudną oraz jednorazową.

Bieżącym nadzorem objęty jest punkt medyczny zlokalizowany na terenie Międzynarodowego Portu Lotniczego Katowice w Pyrzowicach.

W 2015 r. przeprowadzono 2 kontrole sanitarne w zakresie oceny spełnienia wymagań higieniczno- zdrowotnych.

Port lotniczy posiada całodobowe zabezpieczenie medyczne – dyżury pełni lekarz i pielęgniarka.

Na terenie portu znajdują się pomieszczenia przeznaczone do udzielania świadczeń medycznych:

- punkt pierwszej pomocy – zlokalizowany w Terminalu A w części ogólnodostępnej, w skład którego wchodzi gabinet badań lekarskich oraz 2-lóżkowa sala obserwacyjna dla pacjentów wraz z pomieszczeniem higieniczno – sanitarnym;
- izolator zakaźny – przeznaczony do czasowej izolacji osób z podejrzeniem choroby zakaźnej, zlokalizowany w Terminalu B od strony płyty lotniska. Składa się z szluzu – pomieszczenia dla personelu medycznego oraz pomieszczenia pobytu pacjenta wraz z węzłem sanitarnym.

Postępowanie z odpadami medycznymi w obiekcie jest prawidłowe. Odpady odbierane są po uzgodnieniu telefonicznym przez specjalistyczną firmę. W obiekcie stosowana jest wyłącznie bielizna jednorazowa.

Punkt medyczny wyposażony jest w środki ochrony indywidualnej: kalosze, kombinezony Tychem, kombinezony ochronne przeciwko skażeniom biologicznym, maski z filtrami Hepa, gogle, rękawiczki ochronne, fartuchy jednorazowe, izolatory transportowe ABC przeznaczone do transportu pacjentów z podejrzeniem choroby wysoce zakaźnej, a także preparaty dezynfekcyjne. Ponadto port lotniczy dysponuje ambulansem, przeznaczonym do działań ratowniczych w obrębie lotniska.

W związku z możliwością zawleczenia chorób zakaźnych z innych krajów utrzymywana jest stała współpraca ze służbami medycznymi lotniska oraz ze Strażą Graniczną w celu szybkiego podjęcia działań przeciwepidemicznych.

4. Stan sanitarny praktyk zawodowych lekarzy

Pod nadzorem znajduje się 151 prywatnych gabinetów lekarskich.

W 2015r. skontrolowano 33 obiekty, przeprowadzając łącznie 33 kontrole, w tym 29 kontroli sanitarnych, 4 kontrole na wniosek strony w związku z wydaniem opinii.

Decyzji administracyjnych nie wydano, mandatów nie nałożono.

W prywatnych gabinetach lekarskich używana jest głównie bielizna jednorazowego użytku, która w przypadku zanieczyszczenia materiałem biologicznym jest przekazywana do utylizacji jako odpad medyczny zakaźny.

Wytwarzające odpady medyczne podmioty posiadają umowy dot. utylizacji odpadów medycznych zawarte z upoważnionymi firmami. Odpady segregowane są w miejscu ich powstawania do zamykanych i oznakowanych pojemników, ostre narzędzia składowane są w pojemnikach twardych, plastikowych, bez możliwości otwarcia. Do czasu odbioru przez specjalistyczne firmy odpady przechowywane są w chłodziarkach przeznaczonych na ten cel. Prowadzona jest ewidencja odbioru odpadów medycznych.

Odpady komunalne gromadzone są w plastikowych zamykanych pojemnikach, które wyłożone są workami foliowymi. Usuwane są do ogólnych kontenerów na odpady komunalne, które są własnością zakładów oczyszczania miasta.

W skontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami medycznymi.

W gabinetach opracowane są i wdrożone procedury postępowania: z odpadami medycznymi, sterylizacji, dezynfekcji i mycia narzędzi i sprzętu medycznego, sprzątania i dekontaminacji pomieszczeń, postępowania z bielizną czystą i brudną oraz jednorazową. Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących dezynfekcji i sterylizacji sprzętu medycznego.

Stan sanitarny skontrolowanych gabinetów został oceniony jako dobry.

5. Stan sanitarny praktyk zawodowych pielęgniarek

Pod nadzorem znajduje się 5 praktyk pielęgniarek.

W 2015 roku skontrolowano 1 praktykę, przeprowadzając 1 kontrolę sanitarną.

Praktyka zlokalizowana jest na terenie szkoły i świadczone są w niej usługi na rzecz uczniów szkoły.

Wnioski:

1. Stan sanitarny szpitali w roku 2015 oceniono jako dobry, zalecenia ujęte w decyzjach wydanych przez PPIS w Bytomiu wykonywane są na bieżąco.
2. Stan sanitarny podmiotów leczniczych udzielających świadczeń ambulatoryjnych oraz prywatnych gabinetów lekarskich ulega sukcesywnej poprawie. Pomimo zauważalnej poprawy ta grupa obiektów nadal wymaga wzmoczonego nadzoru. Celem prowadzonego nadzoru powinno być między innymi wyeliminowanie nieprawidłowości w zakresie bieżącego stanu sanitarno- higienicznego obiektu, dezynfekcji i sterylizacji sprzętu medycznego oraz postępowania z odpadami medycznymi, a także stanu sanitarno- technicznego.

III. Stan sanitarny zakładów branży spożywczej, jakość zdrowotna żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W roku 2015 upoważnieni przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu na terenie powiatu tarnogórskiego skontrolowali 1085 zakładów branży spożywczej, zakładów materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz zakładów kosmetycznych, co stanowi 69,4 % wszystkich obiektów zewidencjonowanych.

Na terenie powiatu tarnogórskiego największą część spośród wszystkich zakładów stanowią zakłady obrotu żywnością oraz zakłady żywienia zbiorowego otwartego. W najliczniejszej grupie największy odsetek stanowią sklepy spożywcze.

Porównując ilość nadzorowanych obiektów w powiecie tarnogórskim można stwierdzić, że w 2015 roku liczba zakładów będących pod nadzorem PPIS w Bytomiu zwiększyła się o 2,6 % w stosunku do 2014 roku.

Dokonując analizy harmonogramu kontroli należy stwierdzić, że liczba zaplanowanych do kontroli obiektów była mniejsza o 1,6% niż w roku 2014.

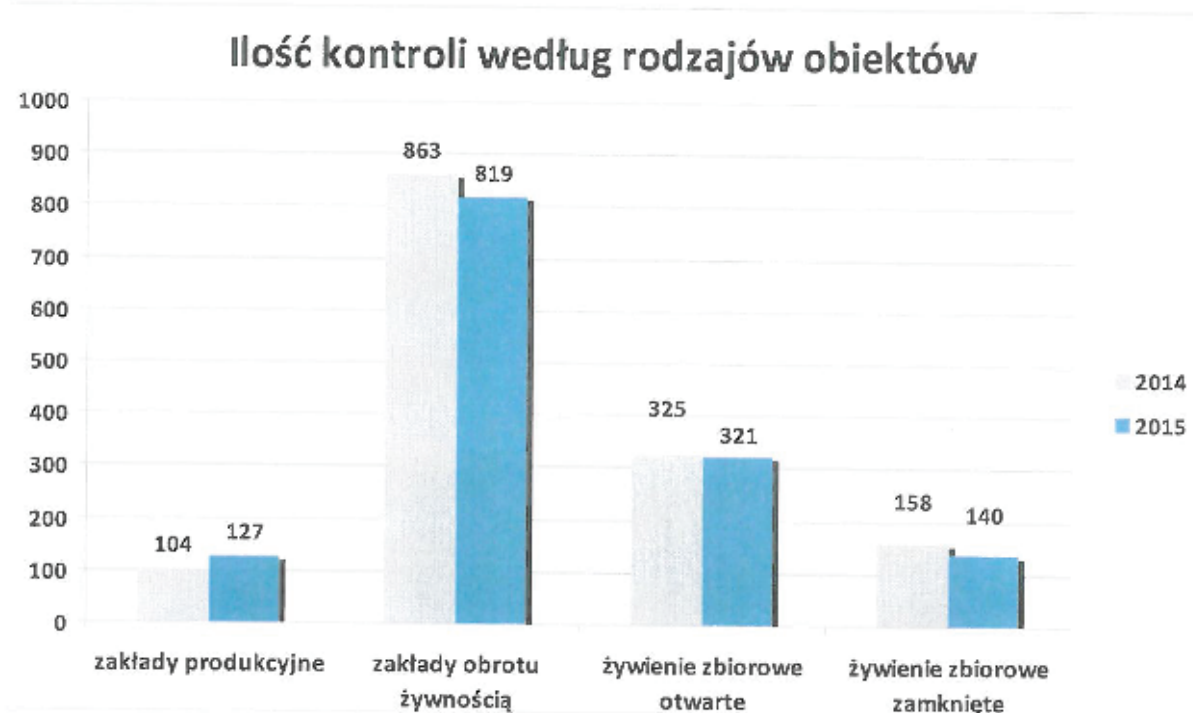
Tabela 1. Zestawienie liczbowe ilości kontroli zaplanowanych i wykonanych w roku 2014 do 2015.

Rodzaj obiektu	Powiat tarnogórski			
	2014		2015	
	zaplanowane	wykonane	zaplanowane	wykonane
Produkcja	70	62	68	62
Obrót	527	452	498	423
Żywnienie otwarte	218	181	218	189
Żywnienie zamknięte	116	115	128	124
Razem	931	810	912	798

W roku 2015 wykonano 805 kontroli z 919 zaplanowanych (w tym 1 kontrola w miejscu produkcji materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, 2 kontrole w miejscach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz 4 kontrole w miejscach obrotu kosmetykami), co stanowi 88% harmonogramu kontroli. Przeprowadzenie mniejszej ilości kontroli, niż zostało zaplanowanych spowodowane było likwidacją obiektów, zawieszeniem działalności przez przedsiębiorców lub zakłady były nieczynne, o czym właściciele zakładów nie informują na bieżąco PPIS w Bytomiu.

Na terenie powiatu tarnogórskiego w 2015 roku przeprowadzono 1418 kontroli. Poza zaplanowanymi kontrolami upoważnieni przedstawiciele PPIS w Bytomiu przeprowadzili dodatkowe kontrole związane z interwencjami klientów i konsumentów, w związku z powiadomieniami RASFF/RAPEX (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach oraz kosmetykach) czy kontroli na wniosek strony o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów branży spożywczej, bądź w związku z poszerzeniem zakresu prowadzonej działalności.

Porównując dane z rokiem 2014 należy zauważyć, że ilość wszystkich kontroli wykonanych w 2015 zmniejszyła się nieznacznie, tj. o 2,5%.

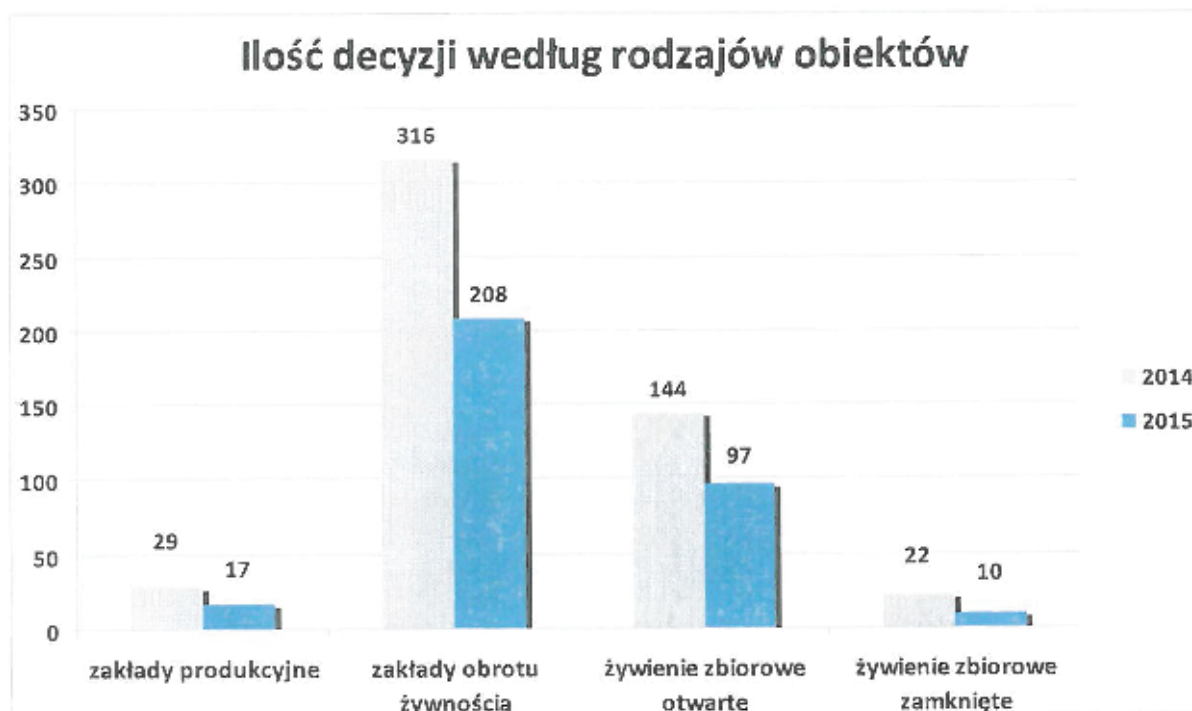

Najwięcej kontroli przeprowadzono w zakładach obrotu żywnością tj. 819 (o 5% mniej niż w 2014 roku). W zakładach produkcji żywności liczba kontroli zwiększyła się o 22%. Ilość przeprowadzonych kontroli w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego zmniejszyła się o 11,4%, natomiast ilość kontroli w zakładach żywienia zbiorowego otwartego jest porównywalna w stosunku do roku ubiegłego.

W roku 2015 na terenie powiatu tarnogórskiego wydano ogółem 332 decyzje administracyjne, tj. o 35,2% decyzji mniej niż w 2014 roku.

Tabela 2. Zestawienie liczbowe lata 2014 i 2015.

Rok Powiat	Ilość obiektów nadzoru - wanych		Ilość obiektów skontrolo - wanych		Ilość kontroli		Ilość wydanych decyzji		Ilość wydanych postanowień o nałożeniu grzywny na kwotę		Ilość nałożonych mandatów na kwotę	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
powiat tarnogórski	1525	1564	1054	1085	1455	1418	512	332	2-600	9 - 2700	119-18850	90 - 14200

Analizując ilości wydanych decyzji administracyjnych według rodzaju zakładów branży spożywczej można zaobserwować, iż w roku 2015 liczba wydanych decyzji w przypadku wszystkich obiektów zmniejszyła się w stosunku do 2014 roku, najbardziej w przypadku zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego.

Harmonogram kontroli obiektów żywnościowo – żywieniowych na rok 2015 opracowano na podstawie wytycznych przesłanych przez Głównego Inspektora Sanitarnego w Warszawie oraz Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach, jak również w oparciu o analizę kontroli z lat ubiegłych i szacowanego ryzyka zanieczyszczenia żywności w obiektach o podstawowym znaczeniu.

Wzięto również pod uwagę wykonywanie dodatkowych działań związanych z powiadomieniami RASFF / RAPEX, a także realizowanie poleceń GIS i ŚPWIS w Katowicach w oparciu o plan poboru próbek laboratoryjnych. Ponadto ujęto zadania związane z nadzorem żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością importowanymi z krajów trzecich i eksportowanymi poza granice Unii Europejskiej.

1. Stan sanitarno – higieniczny i techniczny zakładów

Stan sanitarno – techniczny obiektów produkujących, wprowadzających do obrotu środki spożywcze w poszczególnych grupach na terenie działania PPIS w Bytomiu zachowany jest w stopniu dobrym.

Tabela 3. Zestawienie liczbowe wydanych decyzji zarządzających w latach 2014 i 2015.

	Liczba obiektów skontrolowanych o złym stanie sanitarno – technicznym w 2014 r.			Liczba obiektów skontrolowanych o złym stanie sanitarno – technicznym w 2015 r.		
	Ogółem	Ilość wydanych decyzji represyjnych	% obiektów złych	Ogółem	Ilość wydanych decyzji represyjnych	% obiektów złych
powiat tarnogórski	1054	78	7,4	1085	47	4,3

Analizując roczne wyniki dotyczące ilości wydanych decyzji zarządzających na wszystkie zakłady żywnościowo – żywieniowe stwierdza się, iż w bieżącym roku sprawozdawczym stan sanitarno – techniczny uległ poprawie.

Najczęściej występujące uchybienia i nieprawidłowości to między innymi:

- zły stan techniczny pomieszczeń (brudne, zakurzone powierzchnie ścian, ze śladami zagrzybienia i zaciekami, zniszczona powierzchnia podłóg – ubytki, zły stan techniczny sprzętu i wyposażenia),
- brak bieżącej ciepłej wody,
- niewystarczająca ilość punktów wodnych (m.in. brak punktów wodnych przeznaczonych do mycia sprzętu i wyposażenia mającego kontakt z żywnością),
- brak prawidłowego oświetlenia w pomieszczeniach magazynowych i produkcyjnych (niezabezpieczone przed rozpryskiem szkła).

Tabela 4. Zestawienie liczbowe nałożonych mandatów karnych w latach 2014 i 2015.

	Liczba obiektów skontrolowanych o złym stanie sanitarno – higienicznym w 2014 r.			Liczba obiektów skontrolowanych o złym stanie sanitarno – higienicznym w 2015 r.		
	Ogółem	Ilość wydanych mandatów na kwotę	% obiektów złych	Ogółem	Ilość wydanych mandatów na kwotę	% obiektów złych
powiat tarnogórski	1054	119 - 18850	11,3	1085	90 - 14200	8,3

Najczęściej stwierdzone nieprawidłowości to:

- brak bieżącego porządku i czystości,
- nieprawidłowe przechowywanie artykułów spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie (poza urządzeniem chłodniczym, w temp. wyższej niż wg zaleceń producenta, brak segregacji w urządzeniach chłodniczo – zamrażalniczych),
- brak zabezpieczenia artykułów spożywczych sprzedawanych luzem przed zanieczyszczeniami zewnętrznymi,
- sprzedaż artykułów spożywczych przeterminowanych lub bez oznakowania,

- brak prawidłowej dokumentacji GHP oraz procedur opartych na podstawie zasad systemu HACCP, brak bieżących zapisów dokumentacji bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, brak kontroli wewnętrznej,
- brak lub nieaktualne zaświadczenia do celów sanitarno – epidemiologicznych.

Dokonując oceny skontrolowanych zakładów należy stwierdzić, iż ilość obiektów o złym stanie technicznym zmniejszyła się, a zatem w 2015 roku stan sanitarno – higieniczny zakładów uległ poprawie.

W roku sprawozdawczym nałożono o 29 (tj. o 24,4 %) mniej mandatów karnych w stosunku do ubiegłego roku.

W 2015 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu wystosował 2 wnioski o ukaranie do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach, w związku z czym nałożono 2 kary pieniężne na łączną kwotę 7500 zł.

2. Jakość zdrowotna środków spożywczych, przedmiotów użytku i próbek sanitarnych

W oparciu o harmonogram poboru próbek w roku 2015 do badań laboratoryjnych na terenie powiatu tarnogórskiego pobrano 240 próbek, tj. o 5,3% więcej niż w roku 2014, w którym pobrano 228 próbek.

Z poniższego wykresu wynika, iż ilość pobranych próbek żywności, przedmiotów użytku i próbek sanitarnych jest większa niż w ubiegłym roku.

Próbki zostały przebadane laboratoryjnie w następujących kierunkach:

- pod względem mikrobiologicznym przebadano 124 próbki,
- pod względem organoleptycznym przebadano 11 próbek,
- pod względem fizykochemicznym przebadano 75 próbek,
- pod względem znakowania ocenie poddano 78 próbek,
- pod względem zanieczyszczeń fizycznych i biologicznych przebadano 30 próbek.

W wyniku przeprowadzonych badań dyskwalifikacji uległo 17 próbek, tj. 7,1% w stosunku do wszystkich przebadanych próbek, co stanowi mniejszy procent w porównaniu z ubiegłym rokiem, w którym dyskwalifikacji uległo 24 próbki, tj. 10,5 %.

Pod względem mikrobiologicznym liczba próbek poddanych dyskwalifikacji wynosiła 10, pod względem fizykochemii 2, natomiast pod względem zanieczyszczeń fizycznych i biologicznych nieprawidłową ocenę uzyskało 5 próbek.

Najczęstszymi przyczynami kwestionowania środków spożywczych były:

- pod względem zanieczyszczeń biologicznych: zanieczyszczenia szkodnikami zbożowo – mącznymi,
- pod względem mikrobiologicznym: obecność bakterii z grupy *Enterobacteriaceae*, które stwierdzono w lodach oraz *Bacillus cereus*, które stwierdzono w ciastkach,
- pod względem fizykochemicznym: obecność mykotoksyn.

3. Piekarnie

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2015 r. prowadzony był wzmożony nadzór sanitarny w zakładach produkcyjnych typu piekarnie i cukiernie. Na terenie powiatu tarnogórskiego zewidencjonowanych jest 38 piekarni, z których skontrolowano 34.

W trakcie kontroli w 7 zakładach pobrano 16 próbek sanitarnych – wytrzepek z koszyków oraz zmiotek, z czego 5 próbek zostało zdyskwalifikowanych.

W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych wydano 3 decyzje administracyjne – zarządzające na przeprowadzenie skutecznej dezynsekcji wszystkich pomieszczeń produkcyjnych i magazynowych zakładu oraz zapewnienie prawidłowego stanu sanitarno – higienicznego wyposażenia zakładu używanego do wypieku wyrobów piekarniczych – koszyczków poprzez ich skuteczną dezynsekcję.

4. Działania doraźne w ramach systemu RASFF/RAPEX

W roku 2015 w ramach powiadomień alarmowych RASFF/RAPEX na terenie powiatu tarnogórskiego przeprowadzono 19 kontroli, głównie w sklepach mało - i wielkopowierzchniowych, jak również w innych obiektach branży spożywczej w przypadku wskazania w powiadomieniu adresów zakładów, do których mogły dotrzeć kwestionowane środki spożywcze lub materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. Wszystkie powiadomienia uwzględniane były również podczas kontroli kompleksowych oraz tematycznych.

W większości zakładów nie stwierdzono na stanie ekspedycyjnym lub magazynowym kwestionowanego produktu lub został on wycofany ze sprzedaży i przesłany do producenta lub magazynu centralnego (w przypadku sieci handlowych) przez właścicieli zakładów.

W związku ze stwierdzonym przekroczenia Ochratoksyny A w badanej próbce tj. „Mąka ŻYTANIA, typ 580” Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu przesłał powiadomienie alarmowe w ramach funkcjonowania Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywnienia Zwierząt. Przedmiotowa partia mąki w ilości 980 kg została wycofana z obrotu.

5. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz kosmetykami.

W roku sprawozdawczym w rejestrze zakładów prowadzących działalność na terenie powiatu tarnogórskiego znajdowała się 1 wytwórnia materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz 7 miejsc wprowadzających do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością, z czego skontrolowano 1 miejsce produkcji materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz 6 miejsc obrotu, gdzie przeprowadzono w sumie 7 kontroli sanitarnych.

Ponadto w ramach akcji prowadzonej wraz z pracownikami sekcji HP, pracownicy sekcji HŻŻiPU przeprowadzili 2 kontrole w obiektach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, prowadzonych przez osoby narodowości chińskiej / wietnamskiej. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono nieprawidłowości tj. wprowadzanie do obrotu materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością

nieoznakowanych bądź oznakowanych nieprawidłowo oraz prowadzenie działalności bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS. W związku z powyższym nałożono 2 mandaty karne na łączną kwotę 600 zł.

W roku 2015 przeprowadzono 4 kontrole sanitarne w 4 obiektach obrotu kosmetykami w zakresie bezpieczeństwa stosowania kosmetyków.

W roku 2015 w ewidencji znajdowało się 8 obiektów obrotu kosmetykami.

Ogólny stan sanitarno – porządkowy i techniczny obiektu nie budził zastrzeżeń, zapewniony jest dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody, poszczególny asortyment jest posegregowany i przechowywany na wydzielonych regałach i półkach, jaka również nie stwierdzono kosmetyków niewłaściwie oznakowanych. W obiektach opracowano dokumentację Dobrej Praktyki Higienicznej przystosowaną do prowadzonej działalności.

Pracownicy sekcji HŻŻiPU poza prowadzeniem nadzoru nad zakładami obrotu kosmetykami znajdującymi się na terenie podległym nadzorowi PPIS w Bytomiu, na bieżąco monitorowali reklamy pojawiające się w lokalnej prasie, w gazetkach reklamowych oraz na aukcjach internetowych. W ramach prowadzonych czynności nałożono 1 mandat karny na kwotę 300 zł, w związku z wprowadzaniem do obrotu za pośrednictwem portalu „allegro” wyrobów do wybielania zębów wbrew ograniczeniom wynikającym z obowiązujących przepisów.

W bieżącym roku sprawozdawczym do badań laboratoryjnych pobrano 1 próbkę materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

6. Akcje

W 2015 roku pracownicy sekcji HŻŻ i PU wraz z pracownikami sekcji NZ współpracowali przy odbiorach obiektów nowopowstałych oraz przy obiektach wskazujących na zmianę sposobu użytkowania.

Ponadto w 2015 roku pracownicy sekcji HŻŻiPU wspólnie z sekcją OZ przeprowadzili 4 szkolenia w związku z trwającą akcją „Żywność na wagę zdrowia” oraz z wejściem w życie nowego Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 sierpnia 2015 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Łącznie przeszkolonych zostało 76 przedstawicieli z 50 placówek systemu oświaty znajdujących się na terenie nadzorowanym przez PPIS w Bytomiu.

W 2015 roku na terenie powiatu tarnogórskiego przeprowadzono następujące akcje:

Tabela 5. Akcje i współpraca z innymi komórkami psse / jednostkami psse / jednostkami / organami

Lp.	Temat akcji/współpracy	komórka psse / organ / jednostka współpracująca	ilość obiektów kwalifikujących się do objęcia nadzorem w trakcie akcji	Ilość obiektów skontrolowanych w czasie trwania akcji	Ilość kontroli wykonanych w czasie trwania akcji	podjęte działania represyjne						uwagi
						ilość wydanych decyzji			Mandaty nałożone w trakcie kontroli		inne ⁴	
						nakazujących usunięcie uchybień ¹	unieruchamiających obiekt ²	innych ³	ilość	na łączną kwotę		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Imprezy masowe	NS.HZZ i NS.HK	11	11	11	0	0	0	2	400	2 załącznia doraźne	-
2.	Współpraca z Policją – Akcja "OPERATION PANGAEA – INTERNATIONAL INTERNET WEEK OF ACTION"	NS.HZZ i Komenda Policji w Tarnowskich Górach	3	3	3	0	0	0	0	0	0	0
3.	Ocena zakładów będących pod wspólnym nadzorem PPIS i PLW	NS.HZZ i PLW	4	3	5	0	0	1 wycofanie z obrotu	0	0	0	Z udziałem przedstawicieli PLW przeprowadzono 2 kontrole kompleksowe
4.	Wypocznik zimowy dzieci i młodzieży	NS.HZZ i NS.HD	10	10	10	0	0	0	0	0	0	-
5.	Wypocznik letni dzieci i młodzieży	NS.HZZ i NS.HD	11	11	11	0	0	0	0	0	0	-
6.	Zbiorniki zatrucia / zakażenia pokarmowe	Epidemiologia i NS.HZZ	10	2	2	0	0	0	0	0	-	W ramach czynności kontrolnych pobrano 19 próbek żywności – posiłków do badań laboratoryjnych. Nie stwierdzono nieprawidłowości pod względem

																mikrobiologicznym.
7.	Nadzór nad jakością produktów bezglutenowych dostępnych w obrocie	NS.HZZ	374	3	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0		
8.	Nadzór nad wytwarzaniem bezpiecznych produktów produkcji pierwotnej	NS.HZZ	18	5 8(5 obiektów+3 środki transportu)	0	0	0	0	0	0	0	-	0		Pobrano 20 próbek w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych. W 5 z nich stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zanieczyszczeń mikrobiologicznych	
9.	Nadzór nad obiektemi wprowadzanymi do obrotu lody nieopakowane oraz sprzedawane porcjowo	NS.HZZ	30	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0			
10.	Ocena stanu sanitarno-higienicznego wnętrza i koszyków używanych w sklepach spożywczych	NS.HZZ	68	13	0	0	0	0	0	0	0	-	0			
11.	Akcja „Etykieta informacyjna konsumenta”	NS.HZZ	122	85 + 1 obiekt ruchomy nie będący pod nadzorem PSSE w Bytomiu (stacjonujący w Kąkolech)	0	0	0	0	0	0	0	32 załączenia doraźne				

12.	Nadzór nad jakością odciejów jadalnych wprowadzanych do obrotu	NS.HŻŻ.	371	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
13.	Ocena oznakowania i kontrola w zakresie prowadzenia działań reklamowych preparatów do początkowego żywienia niemowląt	NS.HŻŻ.	137	14	14	0	0	0	0	0	0	0	-
14.	Kontrola w związku z ostrzeżeniem GIS dotyczącym ujawnienia metanolu w butelkach alkoholu o nazwie ABSINTH	NS.HŻŻ	499	9	9	0	0	0	0	0	0	0	-
15.	Kontrola obiektów pod kątem pomiaru tłuszczu stosowanego do smażenia	NS.HŻŻ	125	5	5	0	0	0	0	0	0	0	W ramach przeprowadzonych kontroli dokonano 5 pomiarów tłuszczu
RAZEM			1793	179	206	1	0	1	2	400	34 zalecenia doraźne	-	

7. Działalność interwencyjna 2015 rok

Ilość interwencji zarejestrowanych ogółem: 43, w tym anonimowych: 12;
 Ilość interwencji rozpatrzonych przez PPIS ogółem: 41, w tym anonimowych: 11, w tym anonimowych zasadnych: 3;
 Ilość interwencji przekazanych do innych organów ogółem: 0, w tym anonimowych: 0.

L.p	Przedmiot interwencji	Ilość wniesionych interwencji ogółem	Interwencje rozpatrzone przez PPIS					Interwencje przekazane innym organom do załatwienia zgodnie z kompetencjami		
			Ilość interwencji rozpatrzonych przez PPIS	Ilość wykonanych w związku z tym kontroli	Ilość wydanych decyzji /zaleceń	Uwagi (m. in. podać ilość i kwotę mandatów)	Ilość interwencji zasadnych / niezasadnych	Ilość interwencji przekazanych	Wstępne rozpoznanie-kontrola	Nazwa organu i inne uwagi
1.	Zły stan sanitarno – higieniczny	17	17	19	2/5	7/1400	6/11	-	-	-
2.	Zła jakość zdrowotna żywności	26	24	25	2/10	10/1450	5/19	-	-	-
	SUMA	43	41	44	4/15	17/2850	11/30	-	-	-

Wnioski:

W roku sprawozdawczym w powiecie tarnogórskim, podobnie jak w roku ubiegłym najczęściej przyjętych interwencji dotyczyło zgłoszenia sprzedaży żywności o złej jakości zdrowotnej w zakładach obrotu żywnością.
 W roku 2015 ilość przyjętych i rozpatrzonych interwencji zwiększyła się o 13,9 % w porównaniu do roku 2014, gdzie zgłoszono i rozpatrzono 36 interwencji.

Wnioski:

1. Infrastruktura budynków w dużym stopniu wpływa negatywnie na stan sanitarno – techniczny obiektów żywnościowo – żywieniowych znajdujących się na terenie nadzorowanym przez PPIS w Bytomiu. Często zakłady usytuowane są w starych budynkach z niefunkcjonalnością pomieszczeń wchodzących w skład zakładu.
2. Ilość wydanych decyzji zarządzających w roku 2015 zmniejszyła się w stosunku do roku 2014, co świadczy o polepszeniu warunków sanitarno - technicznych w skontrolowanych zakładach.
3. W roku sprawozdawczym nałożono znacznie mniejszą ilość mandatów karnych za brak bieżącego stanu czystości i porządku w zakładach w porównaniu do roku ubiegłego.
4. Zwiększyła się liczba obiektów posiadających wdrożoną dokumentację GHP/GMP oraz procedur opartych na podstawie zasad systemu HACCP. Również w mniejszym stopniu wśród kontrolowanych zakładów stwierdza się brak utrzymania i prowadzenia zapisów wynikających z dokumentacji zapewniającej bezpieczeństwo żywności.
5. W roku sprawozdawczym zwiększyła się liczba wniesionych interwencji konsumentów w porównaniu do roku ubiegłego, co wskazuje na większą świadomość klientów korzystających z usług obiektów, jednakże większość przeprowadzonych kontroli wykazała niezasadność interwencji.
6. W 2015 roku w wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych stwierdza się mniejszą ilość próbek zdyskwalifikowanych w porównaniu do 2014 roku. Przyczyny kwestionowania próbek w 2015 roku były takie same jak w poprzednim roku sprawozdawczym dotyczyły głównie zanieczyszczeń mikrobiologicznych, zanieczyszczeń fizycznych i biologicznych.

IV. Jakość wody przeznaczonej do spożycia oraz wody do kąpieli

1. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w nadzorowanych urządzeniach do zaopatrywania w wodę

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę na terenie powiatu 138,4 tys.*
- *Zaopatrzenie w wodę- ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody na terenie powiatu w m³/d: **śr. 19070***

Łącznie w 2015r. na terenie powiatu tarnogórskiego, w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu monitoringu jakości wody oraz nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano 331 próbek wody, w tym przebadano pod względem fizykochemicznym- 325 pod względem bakteriologicznym -280. Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych (mętność, azotany, twardość, żelazo, mangan, nikiel, glin) stwierdzono w 28 próbkach wody, a wskaźników mikrobiologicznych w 13 próbkach (bakterie grupy coli, Enterokoki, ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C).

Liczba raportowanych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej podmiotów odpowiedzialnych za jakość dostarczanej wody przeznaczonej do spożycia wynosiła 331.

Liczba awarii ogółem – 412

Zarejestrowano 2 interwencje: w tym 1 niezasadna, 1 brak kompetencji PIS (zwrócono do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach).

Wydano 4 decyzje: 1 dot. zatwierdzenia laboratorium, 3 dot. materiałów i preparatów stosowanych do uzdatniania i przesyłania wody do spożycia (w tym 2 również zezwalające na wykorzystywanie wody do spożycia).

MIASTO RADZIONKÓW

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 17,0 tys.*
- *Zaopatrzenie w wodę – zasilanie/ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/d: woda zakupywana z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach – **śr. 1903** (SUW Bibiela, SUW Miedary) ;dysyributor: Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp.z o.o. w Radzionkowie*

Miasto Radzionków zaopatrywane jest w wodę dostarczaną z sieci magistralnej Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach, pochodzącą z nadzorowanych przez PPIS w Bytomiu Stacji Uzdatniania Wody „Bibiela” w Miasteczku Śląskim oraz „Miedary” w Tarnowskich Górach.

Kontrola jakości wody, dostarczanej odbiorcom w ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę prowadzona była systematycznie w wyznaczonych na terenie miasta punktach kontrolnych.

W 2015r na terenie miasta w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu monitoringu jakości wody oraz nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano pod względem fizykochemicznym

i bakteriologicznym 19 próbek wody. Przekroczenie dopuszczalnej wartości mętności stwierdzono w 1 próbce wody a niepotwierdzone przekroczenie dopuszczalnej wartości wskaźnika mikrobiologicznego w również w 1 próbce (bakterie grupy coli). Stwierdzone przekroczenia nie stanowiły potencjalnego zagrożenia dla zdrowia.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Radzionkowie i Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2015r liczba raportowanych próbek wody pobranych przez wyżej wymienione Przedsiębiorstwa na terenie miasta Radzionków wynosiła 37.

Nie stwierdzono występowania stałych, utrzymujących się długotrwale przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach monitoringu i nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Radzionkowie i Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach w 2015r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie Radzionkowa oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba wykazanych przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Radzionkowie awarii na sieci wodociągowej wynosiła 61.

MIASTO TARNOWSKIE GÓRY

- Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 61,0 tys.
- Zaopatrzenie w wodę-zasilanie/ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/d:
 - woda zakupowana z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. Katowice – śr. 4402 (SUW Miedary); dystrybutor: Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Tarnowskich Górach
 - woda dostarczana przez PW i K Tarnowskie Góry z ujęć własnych – Opatowice, Strzybnica, uj. nr 3 ul. Opolska (łączna produkcja śr. 1320)
 - woda dostarczana woda dostarczana z SUW GCR „Repty” – śr. 109; uj. CHM- śr. 2287 (zakup wody przez PW i K Tarnowskie Góry)

Miasto Tarnowskie Góry zaopatrywane jest w wodę pochodzącą z ujęć wód głębinowych, eksploatowanych do celów wodociągowych przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Tarnowskich Górach, tj. uj. Opatowice, uj. nr III. ul. Opolska, uj. Strzybnica i Stacja Uzdatniania Wody Koehler (uruchomiona w sierpniu 2015r.) oraz zakupowaną przez to Przedsiębiorstwo z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. Katowice – Stacja Uzdatniania Wody „Miedary” w Tarnowskich Górach. Do sieci miejskiej eksploatowanej przez PWiK Tarnowskie Góry podawana jest również woda ze Stacji Uzdatniania Wody eksploatowanej przez Górnośląskie Centrum Rehabilitacji „Repty” w Tarnowskich Górach oraz z ujęcia Centrum Handlowo Magazynowego w Tarnowskich

Górach, ul. Zagórska eksploatowanego przez Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne sp. z o.o.

W 2015r. ramach monitoringu oraz nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu pobrano 88 próbek wody, w tym przebadano pod względem fizykochemicznym 85 próbek wody i bakteriologicznym - 67 próbek wody. Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych (mętność, żelazo) stwierdzono w 3 próbkach wody. Stwierdzone okresowo przekroczenia nie stanowiły potencjalnego zagrożenia dla zdrowia.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Tarnowskich Górach i Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2015r. liczba raportowanych próbek wody pobranych przez wyżej wymienione Przedsiębiorstwa na terenie miasta Tarnowskie Góry wynosiła 108. Nie stwierdzono występowania stałych, utrzymujących się długotrwale przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach monitoringu i nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Tarnowskich Górach i Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach w 2015r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie Tarnowskich Gór oceniono jako przydatną do spożycia.

Tym niemniej woda z ujęcia Centrum Handlowo Magazynowego wykazuje wysoką zawartość chromu, która jest niestabilna i okresowo bliska górnej granicy normy.

Liczba zgłoszonych przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Tarnowskich Górach awarii wodociągowych wynosiła 165.

Nadzorem sanitarnym tut. Stacji objęte były również ujęcia zakładowe „Faser”, „Zamet” i PKP oraz ujęcie eksploatowane dla potrzeb zaopatrzenia w wodę Parku Wodnego a także źródło naturalne zlokalizowane w dzielnicy Repty Śląskie (liczba pobranych próbek- 21). Woda z ujęć „Faser”, „Zamet” i Park Wodny odpowiadała wymaganiom dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Natomiast woda ze źródła naturalnego zlokalizowanego w dzielnicy Repty Śląskie z uwagi na ponadnormatywną zawartość azotanów oraz obecność bakterii grupy coli i Enterokoków była nieprzydatna do spożycia.

MIASTEczKO ŚLĄSKIE

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 7,4 tys.*
- *Zaopatrzenie w wodę-zasilanie/iłość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/d:*
 - *woda zakupywana z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. Katowice – śr. 741 (SUW Bibiela) ; dystrybutor: Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Tarnowskich Górach*

Miasteczko Śląskie zaopatrywane jest w wodę dostarczaną przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Tarnowskich Górach, zakupywaną ze Stacji Uzdatniania Wody „Bibiela” Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach

W 2015r na terenie miasta w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu monitoringu jakości wody oraz nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano 19 próbek wody, w tym przebadano pod względem fizykochemicznym 19 próbek wody i bakteriologicznym - 17 próbek wody.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Tarnowskich Górach i Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2015r liczba raportowanych próbek wody pobranych przez wyżej wymienione Przedsiębiorstwa na terenie miasta Miasteczko Śląskie wynosiła 26.

Nie stwierdzono występowania stałych, utrzymujących się długotrwale przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach monitoringu i nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Tarnowskich Górach i Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach w 2015r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie Miasteczka Śląskiego oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba zgłoszonych przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Tarnowskich Górach awarii sieci wodociągowej wynosiła – 8.

Poza kontrolą jakości wody w urządzeniach wodociągowych zbiorowego zaopatrzenia ludności, nadzorem sanitarnym Państwowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu objęty był wodociąg eksploatowany przez Hutę Cynku „Miasteczko Śląskie”. W 2015r woda była dopuszczona do spożycia.

MIASTO KALETY

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 8,6 tys.*
- *Zaopatrzenie w wodę-zasilanie/iłość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/d: woda zakupywana z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. Katowice – śr. 988 (SUW Bibiela) ; dystrybutor: Miasto Kalety*

Miasto Kalety jest zaopatrywane w wodę dostarczaną z miejskiej sieci wodociągowej, zasilanej wodą zakupywaną z Stacji Uzdatniania Wody „Bibiela” GPW Katowice.

W 2015r na terenie miasta w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu monitoringu jakości wody oraz nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym 6 próbek wody.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez Miasto Kalety kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej

do spożycia. W 2015r liczba raportowanych próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej na terenie miasta Kalety wynosiła 17.

Nie stwierdzono występowania stałych, utrzymujących się długotrwale przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach monitoringu i nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej Miasta Kalety w 2015r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie Kalet oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba awarii miejskiej sieci wodociągowej wynosiła –5.

GMINA KRUPSKI MŁYN

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 3,3 tys.*
- *Zaopatrzenie w wodę-zasilanie/ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/d:*
 - *woda dostarczana z eksploatowanych przez gminę urządzeń wodociągowych SUW Kolonia Ziętek, SUW Potępa, SUW Krupski Młyn ul.Główna – łączna ilość produkowanej wody śr. 583 m³/d*

Gmina Krupski Młyn jest zaopatrywana w wodę dostarczaną z eksploatowanych przez gminę urządzeń wodociągowych SUW Kolonia Ziętek, SUW Potępa i SUW Krupski Młyn, ul.Główna. W sytuacjach awaryjnych dla miejscowości Krupski Młyn zakupywana jest woda z ujęcia zakładu „Nitroerg”.

W 2015r na terenie gminy w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu monitoringu jakości wody oraz nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano 21 próbek wody, w tym przebadano pod względem fizykochemicznym 23 próbki wody i bakteriologicznym - 20 próbek wody. Niepotwierdzone przekroczenie dopuszczalnej wartości wskaźnika mikrobiologicznego stwierdzono w1 próbce (ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C).

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez Gminę Krupski Młyn kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2015r liczba raportowanych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej na terenie gminy wynosiła 19.

Nie stwierdzono występowania stałych, utrzymujących się długotrwale przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach monitoringu i nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej Gminy Krupski Młyn w 2015r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba awarii urządzeń wodociągowych należących do Gminy wynosiła – 18.

Nadzorem sanitarnym Państwowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu objęty był również wodociąg Ośrodka Harcerskiego w Borowianach oraz ujęcie zakładu „Nitroerg” w Krupskim Młynie (liczba pobranych próbek-10). W 2015r woda była dopuszczona do spożycia.

GMINA TWORÓG

- Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 8,1 tys.
- Zaopatrzenie w wodę-zasilanie/iłość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/d:
 - woda dostarczana z eksploatowanych przez ZUK sp. z o.o. Tworóg urządzeń wodociągowych SUW Tworóg, Połomia, Mikołeska, Wojska i ujęcie Boruszowice – łączna ilość produkowanej wody – *śr. 1130*

Gmina Tworóg jest zaopatrywana w wodę dostarczaną z eksploatowanych przez Zakład Usług Komunalnych sp.z o.o. w Tworogu urządzeń wodociągowych tj. Stacji Uzdatniania Wody – Połomia, Mikołeska, Wojska i Tworóg oraz z ujęcia Boruszowice.

W 2015r na terenie gminy w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu monitoringu jakości wody oraz nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano 35 próbek wody, w tym przebadano pod względem fizykochemicznym 30 próbek wody i bakteriologicznym - 34 próbki wody. Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych (mętność, żelazo, mangan) stwierdzono w 8 próbkach wody a przekroczenie dopuszczalnej wartości wskaźników mikrobiologicznych w również w 4 próbkach (bakterie grupy coli, ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C). Stwierdzone przekroczenia nie stanowiły potencjalnego zagrożenia dla zdrowia.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez Zakład Usług Komunalnych sp.z o.o. w Tworogu kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia.

W 2015r liczba raportowanych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej na terenie gminy wynosiła 20.

Nie stwierdzono występowania stałych, utrzymujących się długotrwale przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach monitoringu i nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej Zakładu Usług Komunalnych sp.z o.o. w Tworogu w 2015r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba awarii urządzeń wodociągowych wynosiła – 39.

Poza kontrolą jakości wody w urządzeniach wodociągowych zbiorowego zaopatrzenia ludności, nadzorem sanitarnym Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu objęte były wodociągi eksploatowane przez Firmę „BLER” Sp. z o.o. Ubojnia Brynek, ul. Zakładowa 1 oraz Zespół Szkół Leśnych i Ekologicznych w Brynku. Z uwagi na ponadnormatywną zawartość manganu i żelaza oraz smak, mętność i barwę woda ze Stacji Uzdatniania eksploatowanej przez Ubojnię w Brynku, dla potrzeb własnych zakładu nie spełniała wymagań organoleptycznych i fizykochemicznych określonych dla wody do spożycia.

Wodę z wodociągu Z.Sz.LiE w Brynku oceniono jako przydatną do spożycia.

GMINA ZBROSŁAWICE

- Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 15,7 tys.
- Zaopatrzenie w wodę-zasilanie/ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/d:
 - woda zakupywana z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. Katowice – śr. 709 (SUW. Zawada); dystrybutor: Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Zbrosławice
 - woda zakupywana z Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego sp. z o.o. – śr. 1,02; dystrybutor: Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Zbrosławice
 - woda zakupywana z PWiK Zabrze(st.nr III Świątoszowice)- śr.78,4; dystrybutor: Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Zbrosławice
 - woda zakupywana z ZUK sp.z o.o. Tworóg (SUW Wojska)- śr.38,8; dystrybutor: Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Zbrosławice
 - woda z dostarczana z eksploatowanych przez ZGK i M Zbrosławice SUW Miedary-Kopanina i SUW Zbrosławice - śr.1080
 - woda dostarczana z wodociągu Przedsiębiorstwa Nasiennego Księży Las (sprzedaż dla odbiorców indywidualnych i zbiorowych) – śr. 73

Gmina Zbrosławice jest zaopatrywana jest w wodę dostarczaną z eksploatowanych przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Zbrosławicach Stacji Uzdatniania Wody Miedary-Kopanina i Zbrosławice oraz zakupywaną z GPW w Katowicach (Stacja Uzdatniania Wody „Zawada” oraz PWiK Zabrze (st. głębinowa S-III Świątoszowice) i ZUK Tworóg (SUW Wojska).

Poza zbiorowym zaopatrzeniem, niewielka część ludności korzysta z wody dostarczanej z wodociągu Przedsiębiorstwa Nasiennego „Księży Las” (ujęcie własne zakładu). Woda spełnia wymagania dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W 2015r na terenie gminy w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu monitoringu jakości wody oraz nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano 45 próbek wody, w tym przebadano pod względem fizykochemicznym 45 próbek wody i bakteriologicznym - 36 próbek wody. Przekroczenie dopuszczalnej wartości parametru fizykochemicznego (mętność) stwierdzono w 1 próbce wody a niepotwierdzone przekroczenie dopuszczalnej wartości wskaźnika mikrobiologicznego również w 1 próbce (bakterie grupy coli). Stwierdzone przekroczenia nie stanowiły potencjalnego zagrożenia dla zdrowia.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Zbrosławicach i Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia.

W 2015r liczba raportowanych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej na terenie gminy wynosiła 58.

Nie stwierdzono występowania stałych, utrzymujących się długotrwale przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach monitoringu i nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli

wewnętrznej Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Zbrostawicach i Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach w 2015r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba awarii urządzeń wodociągowych należących do Gminy wynosiła –30.

GMINA ŚWIERKLANIEC

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 11,8 tys.*
- *Zaopatrzenie w wodę-zasilanie/iłość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/d:*
 - *woda zakupywana z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. Katowice – śr. 2049 (SUW Bibiela); dystrybutor: Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Świerkłańcu*
 - *woda dostarczana z eksploatowanego przez ZWiK w Świerkłańcu ujęcia Nakło Śląskie, ul. Wapienna- śr.1,2*

Gmina Świerklaniec zaopatrywana jest w wodę zakupywaną z G.P.W. Katowice (Stacja Uzdatniania Wody „Bibiela” w Miasteczku Śląskim). Ponadto niewielka część odbiorców (ok. 15 osób) korzysta z wody dostarczanej z lokalnego ujęcia w Nakle Śląskim, ul. Wapienna.

W 2015r na terenie gminy w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu monitoringu jakości wody oraz nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano 21 próbek wody, w tym przebadano pod względem fizykochemicznym 21 próbek wody i bakteriologicznym - 19 próbek wody. Przekroczenie dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych tj. mętność, żelazo oraz nikiel (wykonana rekontrola nie potwierdziła występowania przekroczenia tego parametru)) stwierdzono w 3 próbkach wody a przekroczenie dopuszczalnej wartości wskaźnika mikrobiologicznego również w 3 próbkach (bakterie grupy coli). Stwierdzone przekroczenia nie stanowiły potencjalnego zagrożenia dla zdrowia.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Świerkłańcu i Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia.

W 2015r liczba raportowanych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej na terenie gminy wynosiła 36.

Nie stwierdzono występowania stałych, utrzymujących się długotrwale przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach monitoringu i nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Świerkłańcu i Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach w 2015r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba awarii sieci wodociągowej wynosiła – 67

GMINA OŻAROWICE

- Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 5,6 tys.
- Zaopatrzenie w wodę-zasilanie/ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/d:
 - woda zakupywana z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. Katowice - (SUW Bibiela) –śr. 188; dystrybutor: Zakład Gospodarki Komunalnej w Ożarowicach
 - woda zakupywana z GZGWİK Mierzęcice – śr. 4; dystrybutor: Zakład Gospodarki Komunalnej w Ożarowicach
 - woda dostarczana z gminnych ujęć Pyrzowice i Tapkowice łączna ilość produkowanej wody (śr. prod. 684)

Gmina Ożarowice zaopatrywana jest w wodę pochodzącą z eksploatowanych przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Ożarowicach ujęć Pyrzowice i Tapkowice oraz zakupywaną z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach (Stacja Uzdatniania Wody „Bibiela” w Miasteczku Śląskim) i GZGWİK w Mierzęcicach.

W 2015r na terenie gminy w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu monitoringu jakości wody oraz nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym 33 próbki wody. Przekroczenie dopuszczalnej wartości parametru fizykochemicznego (mętność) stwierdzono w 2 próbkach wody. Stwierdzone przekroczenie nie stanowiło potencjalnego zagrożenia dla zdrowia.

Tym niemniej, w oparciu o wyniki prowadzonego monitoringu jakości wody stwierdza się, że woda pochodząca z ujęcia Pyrzowice odznacza się znaczną, utrzymującą się w górnej granicy normy zawartością azotanów, z tendencją do okresowych przekroczeń dopuszczalnej wartości dla tego parametru. W związku z powyższym, w razie konieczności zapewnienia właściwej jakości wody prowadzone jest mieszanie z wodą zakupywaną z GZGWİK Mierzęcice lub GPW Katowice.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Ożarowicach kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia.

W 2015r liczba raportowanych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej na terenie gminy wynosiła 27.

Nie stwierdzono występowania stałych, utrzymujących się długotrwale przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach monitoringu i nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Ożarowicach w 2015r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba awarii wynosiła –19

2. Ocena jakości wody w basenach i kąpieliskach

W 2015r. na terenie powiatu eksploatowane były 3 baseny kąpielowe kryte (miasto Tarnowskie Góry) oraz 3 sezonowe (1-w gminie Tworóg, 1-w gminie Krupski Młyn, 1-w Radzionkowie).

Na podstawie przeprowadzonych badań (213 próbek wody) jakość wody w basenach krytych oceniono jako dobrą.

W basenach sezonowych (8 próbek wody pobranej z niecek basenowych) jakość wody w 1 oceniono jako dobrą a w 2 jako niepewną (basen Ośrodka Wypoczynkowego w Brzeźnicy i basen w Krupskim Młynie).

Zarejestrowano 2 interwencje - niezasadne.

Nadzorem sanitarnym tut. Stacji objęte były także 3 miejsca wykorzystywane do kąpeli, w tym 2 zorganizowane na zbiorniku wody powierzchniowej „Nakło-Chechło”, gm. Świerklaniec i 1 na zbiorniku wody powierzchniowej „Kalety-Zielona” w Kaletach.

Na podstawie otrzymanych wyników badań i wizualnych ocen (kontrola wewnętrzna prowadzona przez organizatorów miejsc wykorzystywanych do kąpeli) oraz przeprowadzonej kontroli urzędowej wodę w uruchomionych w sezonie 2015r. miejscach wykorzystywanych do kąpeli oceniono jako przydatną do kąpeli (liczba próbek-14).

Jedynie w okresie od 11.08.2015r. do 21.08.2015r. w miejscu wykorzystywanym do kąpeli zorganizowanym na zbiorniku wody powierzchniowej „Kalety-Zielona” w Kaletach (zbiornik górny Ośrodek Wypoczynkowy „U Rzepki”) z uwagi na negatywną ocenę wizualną wody (zakwit sinic) woda była nieprzydatna do kąpeli.

Przeprowadzona w dniu 19.08.2015r. kontrola urzędowa wykazała poprawę jakości wody i w oparciu o ocenę wizualną i wyniki badań, w dniu 21.08.2015r. oceniono wodę jako przydatną do kąpeli.

3. Ocena jakości wody ciepłej w zakresie obecności bakterii legionella w budynkach zamieszkania zbiorowego i zakładach opieki zdrowotnej zamkniętej

Skontrolowano jakość ciepłej wody w 36 obiektach, w tym: areszt-1; szpitale-3; domy pomocy społecznej-10; domy zakonne-2; hotele-3; domy wycieczkowe-1; inne świadczące usługi hotelarskie-12; internaty-2; zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze (podmioty lecznicze)-1; ośrodek szkolno-wychowawczy-1.

Ponadnormatywną liczbę bakterii legionella, pozwalającą uznać sieć za skolonizowaną stwierdzono w 3 obiektach, w tym:

- dom pomocy społecznej -1 (Pensjonat "Pogodna Jesień", Tarnowskie Góry ul. Renka 63)
- ośrodek szkolno-wychowawczy-1 (Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy, Radzionków, ul. Gen. Sikorskiego 7A)
- inne świadczące usługi hotelarskie-1 (Pokoje Gościnne, Nowa Wieś Tworowska, ul.Łęśniczówka 23)

W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nakazał podjęcie działań mających na celu zapewnienie właściwej jakości wody.

Wydano 3 decyzje w tym 1 z terminem natychmiastowej wykonalności (Pensjonat "Pogodna Jesień", Tarnowskie Góry ul. Renka 63).

Do końca 2015r, przeprowadzone przez właścicieli obiektów działania naprawcze spowodowały poprawę jakości wody w 1 obiekcie (Pensjonat "Pogodna Jesień", Tarnowskie Góry ul. Renka 63).

Natomiast przeprowadzone w styczniu 2016r rekontrolne badania wody ciepłej pobranej w (Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy, Radzionków, ul. Gen. Sikorskiego 7A) wykazały że, obecnie spełnia ona obowiązujące wymagania.

Ponadto poprawa jakości ciepłej wody nastąpiła również w 1 obiekcie (Zakład Gospodarczy "BURSA" Stowarzyszenie Absolwentów Szkół Rolniczych w Nakle Śląskim Sp.K., Nakło Śląskie, ul. Powstańców 18 Obiekt Internat ul. Morcinka 9), w którym w 2014 r. stwierdzono skolonizowanie sieci.

W pozostałym obiekcie nadal podejmowane są działania naprawcze.

Ogółem w 2015r na obecność bakterii legionella pobrano 174 próbki wody, w tym zakwestionowano – 23.